

Дубовик С.Г.,

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Сумський національний аграрний університет

М.Суми, Україна

Напрямки вдосконалення управління навчальними закладами фахової перед вищої освіти

Глобальні економіко-технологічні зрушення, євроінтеграційні процеси, потреби ринку праці країни висувають нові вимоги до підготовки фахівців та їхніх компетентностей. У таких умовах підготовка здобувачів за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого бакалавра потребує суттєвої модернізації та підтримки. Впровадження новітніх управлінських технологій в діяльність закладів фахової передвищої освіти стає невід'ємним трендом сучасного повсякденного життя.

Метою дослідження був аналіз існуючого стану управління навчальними закладами передвищої освіти в державі та визначення напрямів його вдосконалення в умовах конкретного навчального закладу.

Останнім часом питання розвитку теоретико-методологічних засад управління організаціями – суб'єктами ринку послуг, в тому числі управління організаціями, що надають освітні послуги, активно досліджуються і висвітлюються в публікаціях як зарубіжних, так і вітчизняних видань. Серед опублікованих праць, значущих для розвитку сучасної концепції управління організаціями, що надають послуги, як основні можна виокремити праці українських науковців Карпова Л.Г., Лунячек В. , Лузік Е. В. , Люльчик В. О. та інші.

Сучасний підхід до реформування системи освіти полягає в зміні парадигми управління закладом фахової передвищої освіти та розробці нової моделі управління ним, адекватної сучасним умовам. Оскільки багатство сучасних держав визначається не природними і технологічними параметрами, а в першу чергу знаннями та людським капіталом, освіта стає найважливішим

компонентом економічного, соціального і духовного розвитку країни та становлення нової ери – суспільства знань.

Управління в сфері передвищої освіти - діяльність, яка характеризується певними рисами: відособлена, здійснювана окремо від основної діяльності спеціально виділеними для її здійснення людьми і (або) організаціями в спеціально відведене для цього час, тобто, це управління здійснюється або має здійснюватися окремо від освітнього процесу; забезпечує збереження і підтримання освітнього процесу за допомогою його планування, організації, мотивації викладачів та студентів і контролю за ходом освітнього процесу.

Управління закладом фахової передвищої освіти як суб'єктом ринку освітніх послуг – це система управління, побудована на концепції освітніх послуг як економічної діяльності, студентоорієнтованому, системному, процесному та підприємницькому підходах, спрямована на підвищення якості освітніх послуг і задоволеності споживачів, а також розвиток у конкурентному середовищі.

Сучасна структура управління закладом фахової передвищої освіти сформована по лінійно-функціональній схемі, що поєднує вертикальну організацію управління з розподілом за рівнями і функцій управління. Така структура управління висуває дуже високі вимоги до правильності розподілу функцій управління між елементами структури .

Дослідження стану управління закладом фахової перед вищої освіти проводилось на прикладі Роменського фахового коледжу Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

В даний час Роменський фаховий коледж динамічно розвивається, впроваджуючи в освітній процес сучасні освітні технології та інноваційні практики виховної роботи. Місія коледжу - підготовка компетентних, конкурентно-здатних випускників, готових до безперервного професійно-особистісного саморозвитку, орієнтованих на професійний успіх. Аналіз ресурсної бази коледжу за допомогою методу SWOT аналізу включав в себе

визначення сильних і слабких сторін коледжу по ряду ключових напрямків діяльності: підвищення якості середньої професійної освіти, створення умов для творчої самореалізації студентів, формування і розвитку у них професійно значущих якостей і професійної компетенції в соціальній діяльності, підвищення якості життя студентів, підвищення якості роботи навчального закладу, розвиток соціального партнерства, показав, що Роменський коледж має хороший потенціал для розвитку та може бути конкурентоспроможним як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

Конкурентоспроможна модель управління закладом фахової передвищої освіти ґрунтується на принципах стратегічного управління, менеджменту якості, бюджетування та інформаційної інтеграції процесів.

Головною метою нової стратегії розвитку досліджуваного закладу фахової передвищої освіти є створення всебічних умов для підвищення якості навчального закладу шляхом приведення його стандартів до міжнародних вимог та ефективного використання матеріально-технічного та педагогічного потенціалу. Основою цієї роботи повинні слугувати розроблена стратегія розвитку, нові технології роботи та формування сильної організаційної культури освітньої установи : *модернізація освітнього середовища ;цифрова трансформація;розвиток науково-дослідницької та підприємницької діяльності;розвиток кадрового потенціалу;розвиток зовнішніх і внутрішніх комунікацій*

Саме організаційна культура закладу фахової передвищої освіти формує той ціннісно-нормативний простір, який визначає вихідні координати подальшого розвитку майбутнього професіонала

Удосконалення організаційної культури дозволить:

- забезпечити відповідність і збалансованість стратегічних цілей підприємства і потреб працівників;
- підвищити лояльність співробітників по відношенню до навчального закладу, їх творчу активність, стимулюючи зростання пропозицій по

вдосконалення освітнього процесу та інших організаційних змін, пов'язаних з підвищенням ефективності та результативності управління;

- знизити опір впровадженню організаційних змін, виникає через особливості існуючої організаційної культури;

- прискорити процес формування ефективних команд (підрозділів, кафедр).

Робота по вдосконаленню організаційної культури коледжу доцільна, оскільки підвищиться ефективність його діяльності в цілому, покращаться його фінансові та виробничі показники, підвищиться також і соціальна ефективність.

Ключові результати після впровадження запропонованих напрямків удосконалення управління досліджуваним закладом фахової перед вищої освіти, визначають наступні позиції:

- коледж повинен набути статусу сучасного центру розробки та впровадження перспективних і затребуваних проектів та освітніх програм в області науки і освіти;

- коледж повинен забезпечити високопрофесійними кадровими ресурсами ринку праці області та країни ;

- коледж повинен удосконалювати унікальний освітній простір, створений на основі студентоорієнтованої моделі навчання з використанням принципів гуманізму, сталого розвитку та здоров'я зберігаючих технологій;

- коледж повинен постійно підвищувати рівень кваліфікації своїх педагогічних працівників, через використання інструментів навчання та розвитку.

Отже, сформульовані пропозиції щодо покращення управління досліджуваним закладом фахової передвищої освіти при їх реалізації забезпечать умови для підготовки спеціалістів нового рівня, нових можливостей, здатних до ефективної трудової діяльності в умовах активного впровадження новітніх виробничих та управлінських технологій.

